

N:o 74.

Af herr **W. Styrlander**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition om ändrad lydelse af § 38 i förordningen angående villkoren för försäljningen af bränvin och andra brända eller destillerade drycker den 24 maj 1895.

Genom Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 3 till detta års Riksdag har framställts förslag till ändring af gällande bränvinsförsäljningsförordning i syfte att få högre straff för oloflig bränvinsförsäljning; och har Kongl. Maj:t särskildt hemställt, att straffet för oloflig bränvinsförsäljning, som bedrifves yrkesmessigt, må kunna ökas med böter från och med 60 till och med 600 kronor.

Ehuru man från nykterhetsvänligt håll måste vara mycket tacksam för den förändring, som föreslagits, och hvilken ju alltid vore ett steg framåt, kan dock på goda grunder ifrågasättas, om man icke skulle kunna gå betydligt längre, då det gäller att bestämma straff för dem, som *yrkesmessigt* bedrifva oloflig bränvinsförsäljning.

Erfarenheterna från de norrländska länen ha tydligt visat, att till och med de största bötesbelopp icke afskräcka de s. k. »langarne», som alltid åtfölja jernvägsbyggnader och andra större arbetsföretag.

Om nu Kongl. Maj:ts förslag antoges oförändradt, skulle en sådan »langare» kunna undslippa med 90 kronors böter för första resan oloflig bränvinsförsäljning; men den, som något känner till förhållandena i Norrland, har klart för sig, att sådana bötesbelopp icke alls afskräcka lönkrögare *ex professo*. Nej, för att få dem att sluta fordras kraftigare åtgärder.

En sådan skulle vara att belägga yrkesmessigt bedrifvet lönkrögeri med fängelsestraff redan vid första resan. Derigenom skulle ock lönkrögriet såsom yrke i den allmänna uppfattningen komma att betraktas såsom ett brott.

Härtill komme ytterligare, att en lös person, som bedrifver lönkrögeri såsom yrke, under vissa omständigheter skulle kunna häktas, hvarigenom ock rättskipningen i dessa mål kunde påskyndas. Man skall kanske invända, att förhållandena i mellersta och södra Sverige icke påkalla en så drakonisk lagstiftning. Härpå torde kunna svaras, att om lönkrögeri såsom yrke icke bedrifves i dessa trakter, så är det väl heller ingen fara att vara med om en lagstiftning, som dock skulle så väl behöfvas för Norrlands flesta län.

För de personer, som yrkesmessigt bedrifva lönkrögeri, har i regel bötesstraffet ingen betydelse, enär de oftast ställa sig utan tillgångar, hvar till kommer, att de ofta förstå att göra sig osynliga, när böterna skola uttagas.

Belades förbrytelsen med fängelsestraff, hade deremot ordningsmagten ett kraftigt medel i sin hand att qväfva ofoget i dess linda.

Vidare bör bemärkas, att dessa s. k. »langare» oftast begagna biträden, som sköta om affären, hvarigenom de, som i främsta hand borde drabbas af bötesstraffen, icke kunna åtkommas. Men helt säkert skulle det icke blifva så lätt att engagera dylika biträden, om fängelsestraff väntade dem för en förbrytelse, af hvilken de oftast sjelfva draga obetydlig vinst.

Dessutom torde det få anses vara klart, att ett frihetsstraff verkar mera afskräckande än böter, som eventuelt kunna förvandlas till fängelse.

Vår lagstiftning är icke heller främmande för den uppfattningen, att en förbrytelse, som tager karakteren af yrke, bör beläggas med temligen högt straff, såsom t. ex. vid sedlighetsbrotten.

Jag vågar därför hemställa,

att Riksdagen måtte begära den förändringen i § 38 af bränvinsförsäljningsförordningen, att olofflig bränvinsförsäljning, som bedrifves yrkesmessigt, må redan vid första resan kunna beläggas med frihetsstraff.

Stöckholm den 27 januari 1900.

W. Styrlander.

I motionens syfte instämma:

G. Kronlund.

S. H. Kvarnzelius.

E. G. Åkerlind.

L. Dahlstedt.